

domina damunt de tots, al costat de l'insigne fundador En Pere Terrades.

Un sacerdot il·lustre, fill de Figueres, que entrà de Canonge de la Seu de Vich, en 1647. En Pere Ramis, esmerçà durant la seva vida amb un ardent fervor religiós tot el seu temps i totes les rendes de la seva herència pairal a favor dels temples de Déu i de les cases dels malalts.

En 19 de juny de 1668 fou contractat entre ell i els Administradors de l'Hospital ¹⁰ que lliuraria 4.000 lliures a l'Ajuntament per 1.000 carniceres de carn de moltó, que l'Ajuntament distribuïria cada any a la Santa Casa. En 1673 la ració de carn devia de curtejar pel nombre de malalts i el Canonge i l'Ajuntament novament convingueren que ell donaria 2.000 lliures més, i l'Ajuntament proveïria l'Hospital de 1.500 carniceres de moltó caça any. A costes seves es feren moltes obres de reparacions, de millores, i d'eixamplament de l'edifici; destinant-se per a ell una humil cambra amb propòsit de viure-hi i de morir-hi, prop de les sales dels malalts, als quals ell moltes vegades assistia personalment. I allà morí, voltat dels seus estimats pobres.

Al mateix temps féu renovar gairebé completament l'antiga Església o capella que llavors hi havia, ocupant una petita secció en una de les ales de la casa, i datava, segons sembla, de l'any 1440. En l'any 1675 s'oferí a pagar un sagrari, custòdia i ornaments per l'altar. A més fundà el benefici per un capellà de l'Hospital, a fi que es digués una missa diària pel bé dels que hi morissin sense tenir altres sufragis.

A la seva mort, que ocorregué el dia 1 de setembre de 1688, llegà 25.000 lliures a l'Hospital. Fou enterrat en la Santa Casa; i després foren traslladades les seves despulles a la nova i actual Església ¹¹.

¹⁰ Arxiu Municipal.

¹¹ Aquest gran protector de l'Hospital de Vich, que amb raó és considerat com el seu segon fundador, era a més a més un gran patrici, ja que en la guerra d'aleshores amb els francesos, el trobem de capità d'una companyia que el Capitol costejava per tal de guardar a la Ciutat d'un assalt.

A part de la seva munificència en pro de l'Hospital dels pobres, afavorí llargament amb donatius i fundacions a diverses esglésies.

Sabem que junt amb un altre honorable ciutadà, En Jaume Brunell, pagà la Urna d'argent que guarda les cendres dels Sants Màrtirs Llucià i Marcià, patrons de Vich; i la Urna també d'argent de les relíquies de Sant Just. Però aquesta fou robada pels francesos en 1809.

En un llibre de notes que titula *Dades y Rebutdes*, existent a la Secretaria de l'Hospital, ell mateix té apuntat molts d'aquests actes de desprendiment a honor dels temples de Déu. En transcrivim algun:

Nota: que al 4 juny 1689 feu la donació de les quaranta hores en la Seu de Vich, de la Estació del SS. Sacrament, que sia alabat per sempre per la qual fundació entreguï en diné factiu 500 ll. 9 sous. 460 per elles y les restants 40 ll. 9 sous per los ciris del Combregar General haurà provchit lo Ilm. Capitol... per tots aportar llum en dit Combregar General faedor tots els anys als pobres del Hospital lo segon dia de Pascua.

Per memoria. Als 6 mars 1661 jo lo cang. Pere Ramis me trobava en la vila de Figueras ma pàtria. Fiu fundació de les Matines de mon Patró S. Pere cap d'altar d'aquella parroquial Iglesia.

En dit dia entreguï a la dita Comunitat... un reliquiari de plata ahont estavan conduïdes algunes relíquies dels SS. Màrtirs Llucià y Marcià, y S. Just confessor, cossos sants de la ciutat de Vich, ab son acta autèntica.

La seva memòria quedà esculpida amb inscripcions damunt els portals d'accés a diversos departaments. Perdudes o mutilades per les obres que han anat transformant la disposició de la casa; avui només podem aportar-ne, senceres, dues. Una que segons En Ripoll hi havia hagut damunt la porta de la cuina i que ara ennobleix el vestibul, gravada a l'entrada de les sales; i una altra que es llegeix en la seva llosa sepulcral, al sòl del Presbiteri de l'Església.

Diu la primera:

Hanc ex ostriferis Ramis superadditaulam
Hic ut agens vita det sua seque Deo
Largius hinc locuples succurrere dicat egenis
Civis in hospitibus dum monumenta videt.

Diu la llosa sepulcral:

Ostrifer hanc Petrus Ramis sibi delegit urnam
Largitus Divis quas cumulavit opes
Mox cum pauperibus benefecerit et pius odem
Struxerit hanc melius colica dona feret.

L'any 1728 trobem en les actes del Municipi aquest notable document que explica bé l'estat de l'Hospital en aquells dies: